

O Kooperativi

Kooperativa - Regionalna platforma za kulturu je regionalna mreža organizacija koje djeluju na području nezavisne kulture i suvremene umjetnosti u Jugoistočnoj Europi. Kooperativu su zajednički osnovali 21 organizacija nezavisne kulture iz zemalja regije: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Slovenije i Srbije, aktivne u svim područjima suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Platforma Kooperativa je osnovana sa svrhom stvaranja dugoročnog i održivog okvira za suradnju i razvoj organizacija nezavisne kulture na području Jugoistočne Europe. Kooperativa djeluje kao registrirana platforma od 2012. godine, a njezino osnivanje i rad rezultati su dugogodišnje suradnje organizacija nezavisne kulture aktivnih na ovom području. Partneri okupljeni oko Kooperative usko surađuju od 2005. godine, a zajedno su provodili niz aktivnosti: suradničke projekte u sklopu pilot programa razmjene i suradnje; okupljanje i umrežavanje aktera nezavisne kulture; aktivnosti informiranja i edukacije. Pored toga, Kooperativa i akteri okupljeni oko nje djeluju i u području zagovaranja za mjere kulturnih politika koje bi sustavno unaprijedile međunarodnu kulturnu suradnju te omogućile njezinu dugoročnu održivost.

Platforma je, osim osnovnih strukturnih mehanizama upravljanja i djelovanja, definirala model odlučivanja koji je u prvom redu osmišljen s ciljem provedbe modela programske razmjene i suradnje u regiji između organizacija civilnoga društva u kulturi. Taj model obuhvaća kompleksnu strukturu zajedničkog donošenja odluka te intenzivnu suradnju pojedinih članica platforme u organizaciji zajedničkih projektnih aktivnosti, odnosno niza kulturnih i umjetničkih sadržaja u različitim gradovima i mjestima regije. Važan element tog modela odnosi se na donošenje odluka o suradničkim programima koji će se provoditi kroz platformu po principima izravne demokracije, na sjednicama skupštine.

Područja djelovanja udruge su:

- zagovaranje u okviru kulturnih i drugih srodnih politika
- razvoj organizacija civilnoga društva i kulturnih organizacija u regiji
- razvoj kulturne suradnje i suradnje civilnoga društva u regiji
- razvoj suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Tijekom 2015. godine, platforma je radila na ostvarenju svojih temeljnih ciljeva:

- osiguravanje dugoročnog i održivog okvira za suradnju i razvitak nezavisnih kulturnih organizacija koje djeluju na području jugoistočne Europe
- razvoj suvremenih i novih umjetničkih praksi, kritičkog javnog diskursa i inovativnih organizacijskih modela.

Djelovanje u smjeru ostvarenja dugoročnih ciljeva Kooperative uključivao je fokus na dva procesa: **pokretanje pilot-programa razmjene i suradnje** u Regiji te **zagovaranje, umrežavanje te osnaživanje** organizacija nezavisne kulture u regiji.

PILOT PROGRAM RAZMJENE I SURADNJE U REGIJI

Tijekom 2015. godine, tim Kooperative se intenzivno bavio izradom finalnog prijedloga pilot modela regionalne suradnje. U tom se procesu odvijala kontinuirana komunikacija s organizacijama članicama platforme, a proces je obuhvaćao sastanke skupštine i organizacija okupljenih oko platforme, sastanke radne grupe za izradu i finalizaciju modela te usaglašavanje pilot-modela s članstvom platforme.

Izvanredna sjednica Skupštine platforme

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Izvanredna sjednica Skupštine Kooperative održala se tijekom srpnja u Zagrebu. Skupština je okupila gotovo sve organizacije članice platforme te se primarno bavila diskutiranjem elemenata pilot-modela programske razmjene i suradnje u Regiji, a koji je predstavila radna grupa.

Tijekom facilitirane, dvodnevne rasprave o pilot-modelu, promišljalo se na i o sljedećim razinama:

- koji su glavni elementi modela
- koji su uvjeti za partnerstvo kako bi se osigurala kvalitetna razmjena i suradnja programa na razini regije
- koji je potreban broj partnera i programa koji će se provoditi
- tipologija predloženih programa (umjetnički programi, programi koji potiču javne rasprave relevantne za razvoj kulture, programi usmjereni na javne politike i aktivistički orijentirani programi relevantni za razvoj kulture, obrazovni programi relevantni za razvoj kulture; interdisciplinarni i intermedijalni programi)
- tipologija troškova
- aktivnosti
- ciklusi provedbe programske razmjene i suradnje.

Nakon što se usuglasila konačna struktura pilot-modela, izradila se i testirala internetska aplikacija za prijavu suradničkih programa na pilot-ciklus programske razmjene i suradnje u Regiji te se internetska stranica Kooperative nadogradila.

Razvoj web aplikacije za prijavu prijedloga suradničkih programa

Paralelno procesu razrade detalja modela programske razmjene i suradnje, krenulo se s njihovom implementacijom u formi internetske aplikacije za prijavu suradničkih programa u Regiji. Ova se internetska aplikacija kreirala kao dio internetske stranice Kooperative.

Proces izgradnje aplikacije je uključivao:

- izrada nacрта aplikacije s pregledom potrebnih elemenata i formi, uputa za ispunjavanje i sl.
- sastanci s dizajnericom i programerom
- on-line komunikacija oko napretka izrade aplikacije, rješavanja poteškoća i sl.
- testiranje aplikacije.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Nakon testne faze, on-line alat je bio dostupan organizacijama članicama Kooperative koju su prijavljivale suradničke programe. Aplikaciji se pristupalo putem prijave organizacije članice na internetskoj stranici platforme Kooperativa.

News	PARTNERSHIP DESCRIPTION
About	Please provide a brief description of the partnership on the programme. Please include your description in the following information:
Members	<ul style="list-style-type: none"> • How did you come to cooperate on this programme? • Briefly describe each organization's experience and its capacities to implement the proposed programme. • Describe the role of each partner in the implementation of the proposed programme. • In case you are applying with an associate(s), please include a description of their role in the programme.
Activities	
Application	
Introduction	
Important Information	
Application Form	The suggested maximum number of characters is 3600.
Applications	Partnership Description
Sign Out	<div data-bbox="459 1128 1150 1458" style="border: 1px solid #ccc; height: 147px; width: 433px;"></div>
	0 characters

DESCRIPTION OF ACTIVITIES

Activities must be implemented in at least 3 countries. The countries be must be the same as stated in the basic information section. You may add additional activities and countries.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Poziv za prijavu suradničkih programa na pilot-ciklus razmjene i suradnje u Regiji objavljen je u prosincu te je tim Kooperative tijekom prosinca intenzivno komunicirao te pružao podršku članicama platforme povezano s s prijavom suradničkih programa.

Na Poziv je prijavljeno 12 suradničkih programa u kojem sudjeluje 20 organizacija članica platforme te 22 organizacije iz regije, a izvan članstva platforme, ukupno, preko 40 organizacija iz područja Jugoistočne Europe i šire.

Implementation of the Pilot Programme of Exchange and Cooperation in the Region Begins

Hr En

Belgrade, Magacin, Kooperativa Assembly January 2016

The fifth regular session of the Assembly of Kooperativa - Regional platform for culture took place in Belgrade January 17-20 2016. A part of the Assembly was dedicated to the presentations and discussions about the programmes proposed for the implementation through the platform as a part of a Pilot programme of exchange and cooperation in the Region. After discussions, members of the Assembly decided on the implementation of the programmes through mutual process of evaluation and decision-making.

ZAGOVARANJE, UMREŽAVANJE, OSNAŽIVANJE

Kooperativa je i 2015. godine nastavila s radom na osnaživanju aktera nezavisne kulturne scene. Primaran fokus u ovom razdoblju jest bila konačna priprema i objava obavijesti organizacijama u regiji o pokretanju **Regionalnog kulturnog akcijskog laboratorija (RegLab)**. Akcijski kulturni laboratorij pruža inovativan, dinamičan i fleksibilan pristup u osnaživanju organizacija, a osmišljen je s ciljevima facilitacije partnerskih odnosa, pružanja podrške i sistematizacije znanja i praksi u području zagovaranja. Model je u hrvatskim okvirima uspješno testirala mreža Clubture koja razvojem programa akcijskog laboratorija u suradnji s lokalnim organizacijama djeluje specifično na planu borbe za uspostavu novih modela upravljanja i korištenja kulturne infrastrukture.

Proces strukturiranja Regionalnog kulturnog akcijskog laboratorija sastojao se od dvije faze: pripremne, u kojoj se dogovarao i usuglašavao tekst Poziva organizacijama, odnosno, finalno definiranje ključnih smjernica i tipova podrške koju Kooperativa može u sklopu ovog programa ponuditi te izrada Upitnika za organizacije koje žele ostvariti podršku Kooperative unutar RegLaba, te objava Poziva organizacijama.

Obavijest organizacijama o pokretanju Regionalnog kulturnog laboratorija, kao i popratni upitnik, objavljeni su u prosincu na stranicama Kooperative te su gotovo odmah započeli razgovori o suradnji s organizacijama iz regije.

REGIONAL CULTURAL ACTION LABORATORY (REG LAB) - ANNOUNCEMENT AND CALL FOR ORGANIZATIONS

En En

www.shutterstock.com · 172355312

What is the Regional Cultural Action Laboratory (REG Lab)?

Reg Lab is a programme of the Kooperativa Platform, envisioned to help and support organizations and initiatives of independent culture in the Southeast Europe area. This support is aimed at helping organizations and initiatives in the fields of advocacy and activism, as well as crisis and emergency situations.

Although this is a modest resource, the Reg Lab programme represents an effort to provide solidary support to organizations and initiatives' advocacy and activist efforts that are being realized in the field of advocacy for strengthening the position of

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Osim pokretanja programa RegLaba, Kooperativa je djelovala i javno-zagovarački te se bavila i prijenosom znanja i osnaživanjem. Tako su predstavnici/e Kooperative tijekom 2015. sudjelovali na niz sastanaka, konferencija i radionica.

Javna tribina u Skopju: Inicijativa za formiranje prve institucije u kulturi po modelu javno - civilnoga partnerstva

9. ožujka 2015. u Skopju održana je javna tribina "Inicijativa za formiranje prve institucije po modelu javno-civilnoga partnerstva" na kojoj su sudjelovali predstavnici makedonske mreže Jadro te predstavnici Kooperative. Na tribini je predstavljen sam model osnivanja ustanove, način njezinoga upravljanja te njezina ekonomska i socijalna održivost. Tribina je okupila veliki broj zainteresiranih predstavnika kulturnih organizacija i drugih organizacija civilnoga društva, umjetnike, kulturne radnike, predstavnike medija i donositelje odluka. Uoči tribine objavljena je publikacija koja sažima potrebe nezavisne kulturne scene te prezentira model funkcioniranja i upravljanja institucijom.

Publikacija je dostupna na idućem linku:

http://issuu.com/elenaVeljanovska6/docs/jadro_javna_rasprava_formiranje_ins/1

Predstavljanje iskustava POGONA u prezentaciji i diskusiji "Magacin u Kraljevića Marka – model prostora za savremenu nezavisnu produkciju"

U veljači 2015. Nezavisna kulturna scena Srbije je javnosti predstavila prijedlog novog modela korištenja i upravljanja prostorom Magacin u Kraljevića Marka, namijenjenom produkciji nezavisne kulture. Na raspravi koja je pobudila značajan interes javnosti, kulturnih organizacija i drugih organizacija civilnoga društva, predstavljen je model upravljanja i korištenja Pogona kao uspješnog primjera civilnog-javnoga partnerstva kakvog su inicirale i izgradile organizacije u Zagrebu. Djelovanje Pogona predstavila je ravnateljica Emina Višnić.

Sastanak predstavnika Kooperative s predstavnicima organizacija i donatorskih institucija iz Bosne i Hercegovine

Krajem kolovoza/početkom rujna, predstavnici Kooperative (Teodor Celakoski i Mirela Travar) su posjetili Sarajevo gdje su se sastali s predstavnicima organizacija nezavisne kulture, predstavnicima donatorskih institucija te iskazali svoju podršku inicijativi „Ja sam muzej“. Osim s predstavnicima

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

nezavisne kulturne scene, predstavnici Kooperative sastali su se i s predstavnicima donatorskih institucija (Art Angle, European Cultural Foundation) na kojima se razgovaralo o strateškom razvoju i ulaganju u Regiju u području nezavisne kulture, kao i o drugačijem pristupu organizacijama nezavisne kulture koje djeluju u Regiji.

Osim navedenih sastanaka, predstavnici Kooperative proveli su jedan dan u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine, iskazujući na taj način podršku inicijativi „Ja sam muzej“, koja je imala za cilj podsjetiti bosanskohercegovačku i međunarodnu javnost na činjenicu da je najveća i najznačajnija muzejska institucija u Bosni i Hercegovini bila zatvorena skoro tri godine, te utjecati na odgovorne da se ovaj problem što hitnije riješi.

U Zemaljskom muzeju su se sastali i razgovarali s raznim predstavnicima organizacija nezavisne kulture, a prvenstveno s organizatorima akcije - Akcija BiH i njenom predstavnicom Aidom Kalender.

Sastanak predstavnika Kooperative s predstavnicima organizacija iz Crne Gore

U rujnu su predstavnice Kooperative (Milica Pekić, Iskra Gešoska, Nataša Zavolovšek, Mirela Travar), u suorganizaciji s organizacijom Exeditio iz Kotora, posjetile Crnu Goru kako bi sudjelovale u razgovorima te razmjenili znanja i iskustva s crnogorskim organizacijama nezavisne kulture.

Posjet se sastojao od niz radionica koje se održale u Kotoru, Herceg Novom i Cetinju. Predstavnice Kooperative su se susrele s brojnim organizacijama koje djeluju u području nezavisne kulture i umjetnosti te podijelila s njima svoja iskustva u radu i djelovanju u nezavisnoj kulturi, kako na nacionalnim razinama, tako i na regionalnoj razini.

Radionice i razgovori s predstavnicima i predstavnicima organizacija omogućile su predstavnicama Kooperative da dobiju uvid u stanje crnogorske nezavisne scene te da se dogovori daljnja suradnja i osnaživanje organizacija u Crnoj Gori. Odaziv crnogorskih organizacija je bio velik te su svi sastanci prošli u konstruktivnom i sadržajnom tonu te je zaključeno kako će se nastaviti raditi na osnaživanju crnogorske nezavisno-kulturne scene, kako uz pomoć Kooperative, tako i na inicijativu samih crnogorskih organizacija.

Osim s organizacijama, predstavnice Kooperative susrele su se i s predstavnicima Ministarstva kulture gdje su predstavile rad Kooperative, zagovaračke ciljeve i djelatnosti, ali su isto tako razgovarale o gorućim pitanjima o djelovanju nezavisne kulturne scene u Crnoj Gori.

KOOPERATIVA

Regionalna platforma za kulturu

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

<http://platforma-kooperativa.org/>

platforma.kooperativa@gmail.com

Svačićev trg 1
10 000 Zagreb, Hrvatska
+385 1 7898 732

ISTRAŽIVANJE

Nastavili smo u 2015. godini raditi na istraživanju postojećih modela za podršku regionalnoj suradnji, čiji elementi su korisni za razvoj dugoročnih i održivih rješenja za regionalnu suradnju među organizacijama nezavisne kulture. Pitanjem već postojećih dugoročnih, institucionalnih modela podrške suradnji između različitih zemalja se bavimo kontinuirano, a bavljenje tim pitanjem podrazumijeva nekoliko razina: od istraživanja postojećih modela, preko pokušaja kontekstualizacije takvih modela na područje Jugoistočne Europe do izrade plana pristupa raznim relevantnim dionicima koji su, s jedne strane, potencijalna ciljana skupina zagovaranja za izradu dugoročnog okvira, a s druge strane, predstavnici dobre prakse već postojećih okvira. Tako smo u ovom razdoblju mapirali međudržavne fondove nordijskih zemalja, konkretno, Nordic Culture Fund/Nordisk Kulturfond (Kopenhagen) te Kulturkontakt nord (Helsinki).

Nordisk Kulturfond djeluje u smjeru pružanja podrške umjetničkoj i kulturnoj sceni u Nordijskoj regiji tako da: A) osigurava financijska sredstva projektima koji se baziraju na kulturnoj suradnji i doprinose razvoju kulture i umjetnosti u Nordijskoj regiji; B) radi na kulturnim *policy* inicijativama; C) razvija komunikaciju prema vanjskim u cilju samo-aktualizacije kao relevantnog dionika u kulturnim politikama te kao resurs znanja o kulturi u Nordijskoj regiji.

Kulturkontakt nord je kulturna organizacija pod okriljem Nordijskog Vijeća Ministara te je odgovorna za profiliranje kulturne suradnje u Nordijskoj regiji i šire. Osim svoja tri programa unutar kojih osigurava sredstva (Culture and Arts Programme, the Nordic-Baltic Mobility Programme for Culture i NORDBUK), upravljaju kulturnim centrom i knjižnicom u Helsinkiju.

Obje organizacije su od visokog stupnja interesa za platformu Kooperativa zbog razmjene iskustva i znanja te dobivanju uvida u način njihova funkcioniranja i održavanja. S tim ciljem se s obje organizacije pokrenula komunikacija kao i sam širi istraživački rad na temu postojećih modela za podršku regionalnoj suradnji.

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ U 2015.

Tijekom 2015. godine održale su se dvije sjednice skupštine Kooperative (srpanj i prosinac), na kojoj su se okupili predstavnici organizacija članica te u dijelovima programa i gosti iz drugih organizacija iz regije. Na Skupštini u srpnju se izabrao novi Upravni odbor Kooperative, u sastavu: Milica Pekić,

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

predsjednica, Iskra Gešoska i Nataša Zavolovšek, potpredsjednice te Tatjana Rajić i Teodor Celakosi kao članovi/ice.

Također, platforma se tijekom 2015. godine proširila za tri nove članice: Seecult iz Srbije, Jadro mreža iz Makedonije te Kurziv iz Hrvatske. Kooperativa tako sada broji **24 punopravne članice**.

Nadalje, tijekom 2015. godine, koordinacijski tim Kooperative se proširio za dva člana/ice: Mirela Travar je zaposlena kao programska koordinatorica, a Srđan Nanić kao financijski voditelj.

2015. godine smo završili izradu internetske aplikacije za pilot-program razmjene i suradnje u Regiji te smo nadogradili postojeću stranicu koja se nalazi na adresi: <http://platforma-kooperativa.org/>.

Osim užeg tima, u izradi on-line aplikacije sudjelovali su dizajnerica Ana Labudović i programer Vedran Kolac.

Pored svih navedenih aktivnosti, u redovno funkcioniranje organizacije uključene su aktivnosti komunikacije na zajedničkoj informacijskoj listi svih članica platforme te sastanci Upravnog odbora platforme, koji se većinski realiziraju putem mrežnih kanala. Sastanci su, pored članova Upravnog odbora, uključivali i koordinatorice koje operacionaliziraju dogovore te pripremaju provedbu aktivnosti, u suradnji s financijskom administratoricom i predstavnicima organizacija članica platforme.

Kooperativa je i u ovom periodu djelovala dijeleći ljudske kapacitete i resurse Saveza udruga Klubtura (mreže Clubture) te djelujući u zajedničkom prostoru s ovom mrežom, kao i s još 3 organizacije nezavisne kulture (Kurziv, Kontejner i Blok) s kojima je dio godine dijelila uredski prostor na Kvaternikovom trgu u Zagrebu, a kasnije na Svačićevom trgu u Zagrebu.